

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

«Мистецтво» 7 КЛАС

розроблена на основі модельної навчальної програми

«Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти

(авт. Івасюк О. М., Комаровська О. А., Власова В. Г., Гринишина Л. М., Кізілова Г. О., Лобова О. В., Назар Л. Й.)

Навчальна програма укладена за модельною навчальною програмою «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Івасюк О. М., Комаровська О. А., Власова В. Г., Гринишина Л. М., Кізілова Г. О., Лобова О. В., Назар Л. Й.)

«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090)

<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Myste tska.osvitnya.haluz.2023/Mystetstvo.7-9.kl.intehrovanyy.kurs-Ivasyuk.ta.in.12.09.2023.pdf>

Укладачі – О. М. Івасюк, Г.О. Кізілова, Л.М.Гринишина, О. В. Лобова.

ВСТУПНА ЧАСТИНА

Інтегрований курс «Мистецтво. 7 клас» спрямовано на реалізацію завдань і вимог до обов'язкових результатів навчання мистецької освітньої галузі. Курс надає можливість учневі/учениці вдосконалювати власні ключові та предметні мистецькі компетентності, естетично пізнавати навколишній світ і творчо відтворювати його у власній мистецькій діяльності.

Мета і завдання навчальної програми

Навчання на уроках мистецтва спрямоване на реалізацію **мети базової середньої освіти**, яка передбачає розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних і культурних цінностей українського народу.

Навчальна програма спрямована на досягнення **мети базової середньої освіти**, яка передбачає розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу.

Згідно із зазначеними положеннями, **метою мистецької освітньої галузі** є цілісний розвиток успішної особистості учня / учениці у процесі освоєння мистецьких надбань людства; усвідомлення власної національної ідентичності в міжкультурній комунікації; формування компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження; розкриття креативного потенціалу, залучення до культурних процесів в Україні.

Відповідно до мети освітньої галузі, **метою інтегрованого курсу «Мистецтво»** в 7-9 класах визначено формування базових знань умінь і навичок, необхідних для формування компетентностей, визначених у Державному стандарті базової середньої освіти й цілісний (особистісний, духовний, національний, творчий тощо) розвиток учня / учениці в процесі освоєння мистецьких надбань людства.

Мистецька підготовка учнів/учениць у процесі вивчення інтегрованого курсу «Мистецтво» реалізується шляхом розв'язання таких **завдань**:

- виховання любові, пошани, національно-патріотичних почуттів до України, українського народу, національної культури та мистецтва;
- збагачення духовного світу й ціннісних орієнтацій учнів/учениць у процесі освоєння культурної спадщини українського народу та людства;
- формування передбачених Державним стандартом базової середньої освіти компетентностей, мистецьких знань, умінь і ставлень;
- розвиток загальних, творчих і спеціальних мистецьких здібностей, художньо-образного мислення й художніх інтересів підлітків;
- сприяння духовній і творчій самореалізації учня / учениці у процесі різноманітної мистецької діяльності;
- розвиток умінь сприймати мистецтво у соціальному та культурному контексті, застосовувати мистецтво для саморефлексій та самопізнання.

Основні підходи до упорядкування результатів навчання

Результати навчання за програмою повністю відповідають визначеним у Державному стандарті базової середньої освіти вимогам до обов'язкових результатів навчання учнів/учениць у мистецькій освітній галузі. Кожен результат сформульований на основі відповідного орієнтира для оцінювання з Державного стандарту базової середньої освіти (із зазначенням його індексу) та відображає відповідний очікуваний результат, визначений у МНП.

Зокрема, навчальна програма спрямована на формування визначених у Державному стандарті базової середньої освіти **умінь** з мистецької освітньої галузі, які передбачають, що учень / учениця:

- пізнає різні види мистецтва, інтерпретує художні образи, набуває досвіду емоційних переживань, розвиває ціннісне ставлення до мистецтва;
- формує художньо-образне, асоціативне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва;
- пізнає себе через взаємодію з різноманітними мистецькими об'єктами, розвиває емоційний інтелект;
- використовує інформаційне середовище у власній творчості і художній комунікації.

Навчальна програма орієнтована на досягнення передбачених Державним стандартом **загальних і конкретних результатів навчання** в мистецькій освітній галузі, зокрема, учень/учениця пояснює особливості художньої мови творів різних видів, жанрів і стилів мистецтва; аналізує, інтерпретує і критично оцінює художні образи; творить різними

засобами і способами; імпровізує (експериментує, поєднує, візуалізує тощо) художніми засобами для реалізації мистецької ідеї, пропонує різні варіанти втілення, самостійно обирає вид художньої діяльності для імпровізації; естетично перетворює навколишнє середовище; оцінює власні мистецькі здобутки; демонструє власні досягнення; взаємодіє з іншими особами через мистецтво (аргументує свою позицію під час обговорень творів, виконує різноманітні ролі, працюючи в групах, виявляє толерантність і доброзичливість під час порівняння різних творчих ідей).

Крім того, програма спрямована на формування **наскрізних умінь**, визначених Державним стандартом базової середньої освіти, а саме: читати з розумінням; висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; критично і системно мислити; логічно обґрунтовувати позицію; діяти творчо; виявляти ініціативу; конструктивно керувати емоціями; оцінювати ризики; приймати рішення; розв'язувати проблеми; співпрацювати з іншими.

Упорядкування результатів навчання, пропонованого змісту та видів навчальної діяльності

Навчальна програма визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів з мистецької освітньої галузі, зміст інтегрованого курсу «Мистецтво» для 7 класу та види навчальної діяльності учнів, спрямовані на реалізацію очікуваних результатів на основі пропонованого змісту.

Структура навчальної програми Структура навчальної програми відповідає структурі модельної навчальної програми і спрямована на реалізацію річної теми «Особистість у мистецтві», що органічно, на засадах наступності з мистецькою освітою учнів 5-6 класів, продовжує опанування дисципліни, зокрема через розкриття ролі особистості у мистецтві, наприклад, у темах «Митець і глядач. Митець і слухач», «Я – співтворець» та інші.

Річна тема розподілена на розділи, що передбачають послідовність і наступність засвоєння навчального матеріалу з урахуванням можливостей інтеграції музичного, образотворчого та синтетичних мистецтв. У кожному розділі визначено результати навчання, пропонований зміст та види навчальної діяльності. Результати навчання відповідають орієнтирам для оцінювання з 4-х груп мистецької освітньої галузі у межах циклу базового предметного навчання.

У програмі не представлено перелік обов'язкових творів для вивчення.

Для досягнення очікуваних результатів програма пропонує різноманітні **види діяльності** учнів, серед яких, наприклад: сприймання та аналіз змісту, настрою, характеру, форми творів різних видів мистецтва, висловлення вражень про них у вдосконаленій вербальній формі; виконання та інтерпретація запропонованих музичних творів, улюблених пісень, створення вокальних та інструментальних імпровізацій; вербальний опис результатів власної творчості з використанням специфічної термінології; вибір видів художньо-творчої діяльності за вподобаннями та

інтересами; участь у колективних мистецьких заходах (концертах, конкурсах, квестах), зустрічах з митцями; створення візуальних та презентаційних матеріалів з використанням цифрових засобів з дотриманням авторського права; залучення до дослідницько-пошукової та наукової діяльності з мистецької тематики.

Шляхи реалізації програми та особливості організації освітнього процесу з інтегрованого курсу «Мистецтво»

Мета і завдання, основні підходи до упорядкування результатів навчання, пропонованого змісту та видів навчальної діяльності, способи реалізації програми та особливості організації освітнього процесу з інтегрованого курсу «Мистецтво» у 7 класі взаємопов'язані між собою та логічно продовжують курс навчання мистецтва в 5-6 класах.

Навчальна програма розрахована на мінімальну кількість годин, передбачених ТОП 5-9 (Наказ Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 № 1120), – 35 годин на рік, тобто 1 година на тиждень, однак може бути використана і при рекомендованій – 70 годин на рік (2 години на тиждень) або максимальній – 105 годин на рік (3 години на тиждень). У програмі відсутній розподіл навчальних годин за уроками, тож у межах загальної річної кількості годин учитель/вчителька може самостійно визначати час для роботи над кожним розділом.

Основними видами діяльності на уроках мистецтва є музична та художня творчість і комунікація. Перевага надається інтерактивним, дослідницьким, проектним видам діяльності, які спонукають учнів до глибоких роздумів над художнім процесом у цілому та взаємозв'язком художніх дисциплін, до рефлексії як важливого щабля пізнавальної активності.

Програма передбачає використання різних навчальних і навчально-методичних матеріалів: підручників, посібників, а також методичного забезпечення, розробленого вчителем самостійно.

Основна частина

7 клас

ОСОБИСТІТЬ У МИСТЕЦТВІ

Кількість годин	Результати навчання	Пропонований зміст інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
Тема 1. Митець і глядач. Митець і слухач			
4	<p>аналізує твір цілісно, зосереджується на деталях і пояснює їх роль у створенні художнього образу, керує своєю увагою [9 МИО 1.2.1-1]</p> <p>виокремлює цінності, закладені у творі мистецтва, ідентифікує їх зрозумілість для себе [9 МИО 1.2.1-3]</p> <p>демонструє музичні, акторські та інші виконавські уміння для реалізації творчого задуму [9 МИО 2.1.1-1]</p> <p>розробляє сценографічне оформлення відповідно до сценічного/екранного образу [9 МИО 2.1.1-3]</p>	<p>Музика, що звучить в архітектурному середовищі</p> <p>Жанри інструментальної музики, що звучить в різному архітектурному середовищі.</p> <p>Архітектор і його творіння</p> <p>Характерні особливості архітектурних ансамблів Сходу та Заходу. Образи мостів світу. Види паркових комплексів.</p>	<p>систематизація знань з видів мистецтва, здобутих у попередніх класах; знайомство з особливостями сприймання та інтерпретації виконавців та слухачів; ознайомлення з парками та парковими комплексами України та світу; хорове та ансамблеве виконання; гра на музичних інструментах; розширення уявлень про види і роль декорацій у розкритті образів героїв театральної вистави; сприймання та аналіз форм, конструкцій і призначення творів архітектури;</p>

	<p>демонструє наполегливість у досягненні цілі, зокрема реалізації власних ідей [9 МИО 2.1.1-6]</p> <p>визнає можливість варіативності інтерпретацій творчого задуму, аргументовано обстоює позицію у творчості і право на самовираження [9 МИО 3.2.1-4]</p> <p>враховує власний досвід для досягнення якісного результату в спільній творчості [9 МИО 3.3.1-2]</p> <p>пояснює причини своїх переживань від твору [9 МИО 3.4.1-2]</p> <p>визначає засоби виразності, тему, сюжет, належність твору до певного виду мистецтва тощо для пояснення своїх емоцій і вражень [9 МИО 3.4.1-3]</p> <p>ідентифікує графічні зображення ліцензій, які дозволяють використовувати (копіювати, брати за основу) твір чи продукт [9 МИО 4.3.1-2]</p>	<p>Синтетична лінія Сценічний простір у музичних виставах. Архітектурні мотиви/образи в сценографії.</p>	<p>аналіз ролі виражальних засобів в творах архітектури; порівняння функціональних особливостей видів архітектури; представлення власного досвіду емоційного сприйняття мистецьких творів; створення начерків, ескізів, замальовок архітектурних споруд; визначення критеріїв художньої цінності мистецьких творів; дослідження ролі засобів виразності у творах різних видів мистецтва; обговорення впливу архітектурних творів на людину, їх роль у соціумі; використання матеріалів із художніх альбомів, сайтів з посиланням на них; екскурсія (зокрема віртуальна) вулицями, парками, мостами світу та України; рефлексивний діалог у групах та в цифровому середовищі, щодо почутого / прочитаного / переглянутого.</p>
--	---	---	---

Тема 2. Я — співтворець			
4	<p>виявляє обізнаність у мистецтві етносів України і різних народів світу [9 МИО 1.1.2-2]</p> <p>на прикладах встановлює зв'язки народного мистецтва із сучасними мистецькими тенденціями [9 МИО 1.1.2-4]</p> <p>демонструє музичні, акторські та інші виконавські уміння для реалізації творчого задуму [9 МИО 2.1.1-1]</p> <p>імпровізує, поєднує різні засоби і способи виконання (засоби музики, пластичного інтонування, візуального ряду тощо), застосовуючи набуті вміння художнього творення [9 МИО 2.2.1-1]</p> <p>створює зображення під час експерименту з кольорами, лініями, формами тощо (графічні, живописні, пластичні, анімаційні, відео тощо) [9 МИО 2.2.1-2]</p> <p>здійснює пошук можливостей і пропонує власні ідеї для естетизації середовища засобами мистецтва [9 МИО 2.3.1-1]</p>	<p>Музика, яка звучить в інтер'єрі, як відображення образу людини</p> <p>Камерна музика. Меблева музика. Фонова музика.</p> <p>Інтер'єр як життєвий простір людини</p> <p>Інтер'єр у різних культурах</p> <p>Фронтальне (кутове) зображення інтер'єру</p> <p>Синтетична лінія Театр пантоміми. Театралізований шарж. Дружній шарж як різновид портрету.</p>	<p>характеристика особливостей камерної музики; виокремлення жанрових ознак камерної музики; сприймання та інтерпретація музичних творів фонової та меблевої музики; сприймання гротескних образів на сцені; розвиток уміння розрізняти склади камерних музичних колективів; дослідження впливу культурних особливостей регіону на традиції облаштування інтер'єру житла; удосконалення вмінь та навичок створення зображень в перспективі з однією та двома точками сходження; удосконалення вокально-хорових навичок; пластичне інтонування, музично-ритмічні рухи; створення ескізів, замальовок інтер'єрів у фронтальній та кутовій перспективі; дослідження специфічних відмінностей дружнього шаржу як виду гумористичного</p>

	<p>вибудовує партнерські взаємини під час мистецької творчості [9 МИО 3.3.1-4]</p> <p>використовує різні художні способи, засоби для передачі настрою та емоцій у власній творчості [9 МИО 3.4.2-3]</p> <p>обирає способи творення, зокрема медіаформати (додавання ілюстрацій, створення нескладних графічних зображень, аудіо-/відеороликів, фото тощо) для художнього самовираження, може прокоментувати задум та обґрунтувати вибір [9 МИО 4.1.1-1]</p>		<p>портрета;</p> <p>створення імпровізацій засобами пантоміми, міміки, жестів;</p> <p>рефлексивний аналіз виконаних робіт;</p> <p>оцінювання власних досягнень щодо співу, театралізацій, створення ілюстрацій та художніх образів персонажів театру пантоміми;</p> <p>публічне висловлення вражень від творів і творчого процесу;</p> <p>партнерська взаємодія в процесі творчості;</p> <p>висловлення вражень про особливості створення художнього образу;</p> <p>висловлювання вражень від творів і творчого процесу, обмін думками;</p> <p>посилання на знайомі мистецькі твори у процесі вербальної характеристики задуму.</p>
Тема 3. Мистецтво — документ доби			
4	<p>характеризує засоби виразності у створенні цілісного художнього образу творів різних жанрів [9 МИО 1.1.1-1]</p> <p>розрізняє спільне і відмінне у трактуванні однієї теми/сюжету</p>	<p>Музика як «відгук» на історичні події</p> <p>Музичні твори різних жанрів, що народжувались як відповідь на історичні події.</p>	<p>засвоєння основних музичних понять жанрового різноманіття;</p> <p>сприймання та інтерпретація музичних творів;</p>

<p>засобами різних видів мистецтва, зокрема художньої літератури [9 МИО 1.1.1-2]</p> <p>формулює оцінні судження про твір мистецтва, пов'язує зміст твору і соціокультурний контекст [9 МИО 1.2.1-4]</p> <p>опановує окремі нові прийоми роботи під час виконання творчих завдань, обираючи з-поміж них ті, що є викликом, новою діяльністю [9 МИО 2.2.1-3]</p> <p>пропонує власні інтерпретації ідей інших осіб [9 МИО 2.3.2-1]</p> <p>бере участь у проєктній діяльності [9 МИО 2.3.2-2]</p> <p>аналізує власний творчий розвиток [9 МИО 3.1.1-1]</p> <p>пояснює свої бажання і можливості у творчості, розуміє власні сильні сторони, враховує свої досягнення під час самопрезентації [9 МИО 3.2.1-2]</p> <p>зіставляє різні погляди на проблему, використовуючи кілька джерел інформації, формулює творче завдання і деталізує його [9 МИО 3.3.1-3]</p> <p>продукує ідеї для реалізації проєкту, ставить уточнювальні</p>	<p>Мистецтво як відображення часу</p> <p>Цифрове та фотомистецтво Друкована продукція Екслібрис</p> <p>Синтетична лінія Документальне кіно. Композиційний центр кадру. Афіша/заставка.</p>	<p>розвиток уміння визначати головну думку мистецького твору; сприймання образів предметного світу, створених у техніках цифрового та фотомистецтва; дослідження історії появи та місця екслібрису в сучасному графічному мистецтві; вивчення особливої ролі документального кіно як засобу фіксації подій; знайомство з способами створення композиційного центру кадру в кіномистецтві; ознайомлення з творчістю відомих митців краю; знайомство з роботою друкарень та технологіями виготовлення друкованої продукції; вокально-хорова робота, виконання пісень; знайомство з основами роботи фотохудожника; удосконалення навичок роботи графічними матеріалами в процесі створення екслібрисів ; фіксація результатів спостережень за навколишнім середовищем, презентація результатів;</p>
--	--	--

	<p>запитання для кращого розуміння інших осіб [9 МИО 3.3.1-5]</p> <p>обирає види художньо-творчої діяльності для задоволення [9 МИО 3.4.2-2]</p> <p>самостійно шукає і добирає аудіо-, відео-, ілюстративні і текстові матеріали з різних джерел, планує свою діяльність для реалізації поставленого завдання [9 МИО 4.1.1-2]</p> <p>визначає особисті права автора мистецького твору [9 МИО 4.3.3-1]</p>		<p>експериментування з варіантами композиції у творах фотомистецтва;</p> <p>об'єктивна оцінка власних успіхів і невдач у творчій діяльності, робота над помилками;</p> <p>ознайомлення з явищем маніпулювання історичними фактами в мистецьких творах;</p> <p>створення презентаційних візуальних матеріалів про власний досвід роботи у сфері цифрового та фотомистецтва;</p> <p>власний вибір видів художньо-творчої діяльності за вподобаннями та інтересами;</p> <p>пояснення задуму та ідеї виконаного твору;</p> <p>формування розуміння прав авторів у процесі художньої комунікації.</p>
Тема 4. Про що сповіщають традиції сучасній людині			
4	<p>характеризує засоби виразності у створенні цілісного художнього образу творів різних жанрів [9 МИО 1.1.1-1]</p> <p>орієнтується в особливостях українського народного мистецтва, зокрема мистецтва рідного краю [9 МИО 1.1.2-1]</p>	<p>Музичні традиції як утілення національного характеру</p> <p>Музика в етнотрадиціях України. Фольклорний ансамбль.</p>	<p>дослідження народних традицій в Україні та в інших країнах;</p> <p>сприймання творів декоративно-прикладного мистецтва у побуті етносів України;</p>

<p>виявляє обізнаність у мистецтві етносів України і різних народів світу [9 МИО 1.1.2-2]</p> <p>наводить приклади використання етнічних мотивів у творах митців, зокрема у творах українських письменників [9 МИО 1.1.2-3]</p> <p>на прикладах встановлює зв'язки народного мистецтва із сучасними мистецькими тенденціями [9 МИО 1.1.2-4]</p> <p>порівнює художній образ і явища навколишнього середовища [9 МИО 1.2.2-3]</p> <p>розробляє сценографічне оформлення відповідно до сценічного/екранного образу [9 МИО 2.1.1-3]</p> <p>виконує народні пісні/обробки пісень/сучасні твори на фольклорній основі тощо; створює ескізи виробів/твори з етномотивами [9 МИО 2.1.2-1]</p> <p>імпровізує, поєднує різні засоби і способи виконання (засоби музики, пластичного інтонування, візуального ряду тощо), застосовуючи набуті вміння художнього творення [9 МИО 2.2.1-1]</p>	<p>Образ епохи, що відбивається в людській особистості</p> <p>Етномотиви у килимарстві/ткацтві. Традиційний одяг, предмети побуту та житло етносів України</p> <p>Синтетична лінія Обряд як прообраз театру. Атрибутика обрядового дійства.</p>	<p>ознайомлення з техніками та матеріалами в килимарстві та ткацтві; порівняльний аналіз традиційного одягу, предметів побуту та житла етносів України; визначення виконавських особливостей фольклорних гуртів; інсценізація фрагментів обрядових дійств; хорове виконання; виготовлення презентаційних матеріалів про обрядові дійства у різних техніках; виготовлення атрибутів обрядових дійств різних регіонів України; створення ритмічних орнаментальних композицій (у техніках розпису, витинанки, ліплення, аплікації тощо); формування умінь здобувати інформацію і презентувати колективну роботу з елементами музичного виконавства, доббором атрибутів, використанням цифрових засобів; пошук та систематизація матеріалів етнографічного змісту.</p>
---	---	--

	<p>визнає можливість варіативності інтерпретацій творчого задуму, аргументовано обстоює позицію у творчості і право на самовираження [9 МИО 3.2.1-4]</p> <p>бере участь в інсценізаціях календарно-обрядових дійств, народних іграх з використанням пісенного матеріалу, танцювальних рухів, елементів костюмів, атрибутів, гриму, інструментального супроводу [9 МИО 3.3.1-8]</p> <p>бере участь у розробленні сценаріїв творчих заходів [9 МИО 3.3.1-9]</p>		
II семестр			
Тема 5. Образ України і українців у мистецтві			
3	<p>розрізняє спільне і відмінне у трактуванні однієї теми/сюжету засобами різних видів мистецтва, зокрема художньої літератури [9 МИО 1.1.1-2]</p> <p>на прикладах встановлює зв'язки народного мистецтва із сучасними мистецькими тенденціями [9 МИО 1.1.2-4]</p>	<p>Від кобзарів до сучасності</p> <p>Мистецтво українських кобзарів-бандуристів. Музична Шевченкіана.</p> <p>Від кобзарів до сучасності</p> <p>Види народної картини «Козак Мамай».</p>	<p>дослідження музичних традицій українського кобзарства; знайомство з особливостями формування Шевченкіани в музичному та образотворчому мистецтві; сприймання та аналіз єдності ідеї і засобів її втілення в сучасному плакаті; виокремлення жанрових ознак кобзарської музики;</p>

<p>формулює оцінні судження про твір мистецтва, пов'язує зміст твору і соціокультурний контекст [9 МИО 1.2.1-4]</p> <p>демонструє музичні, акторські та інші виконавські уміння для реалізації творчого задуму [9 МИО 2.1.1-1]</p> <p>створює зображення під час експерименту з кольорами, лініями, формами тощо (графічні, живописні, пластичні, анімаційні, відео тощо) [9 МИО 2.2.1-2]</p> <p>усвідомлено самовдосконалюється [9 МИО 3.1.1-3]</p> <p>визначає свої потреби в мистецькій діяльності [9 МИО 3.4.2-1]</p> <p>обирає способи творення, зокрема медіаформати (додавання ілюстрацій, створення нескладних графічних зображень, аудіо-/відеороликів, фото тощо) для художнього самовираження, може прокоментувати задум та обґрунтувати вибір [9 МИО 4.1.1-1]</p> <p>самостійно впорядковує дібрані матеріали [9 МИО 4.1.1-3]</p>	<p>Шевченкіана в образотворчому мистецтві сучасності. Плакат як голос миру і свободи</p> <p>Синтетична лінія Образи українців в анімації.</p>	<p>дослідження ролі образу Кобзаря в сучасному мистецтві; сприймання та інтерпретація музичних творів, які виконують сучасні кобзарі; аналіз художніх особливостей варіантів образу козака Мамаю у різних видах народної картини; дослідження трансформацій образів українців в анімації; ознайомлення з можливостями плакату у формуванні громадянської свідомості; знайомство з творчістю сучасних творців плакатів; виконання музичних творів соло, в ансамблі, в хорі; створення авторської інтерпретації образу козака Мамаю в різних видах образотворчого мистецтва; створення колективної галереї героїв-українців; виготовлення плакату у нестандартних техніках і матеріалах; дискусія щодо ролі творчості Т.Г.Шевченка у формуванні національної самоідентифікації;</p>
---	--	---

			створення аудіодобірки творів сучасних кобзарів та музичної Шевченкіани.
--	--	--	--

Тема 6. Нове життя традицій: рух крізь час			
4	<p>виявляє обізнаність у мистецтві етносів України і різних народів світу [9 МИО 1.1.2-2]</p> <p>інтерпретує твори різних видів, жанрів, стилів (напрямів тощо) мистецтва, використовуючи власний досвід; зіставляє з іншими творами, опрацьованими раніше [9 МИО 1.2.1-2]</p> <p>користується довідниковими/енциклопедичними джерелами для подолання труднощів під час аналізу творів [9 МИО 1.2.1-5]</p> <p>застосовує художні навички, уміння в нових обставинах [9 МИО 2.1.1-7]</p> <p>імпровізує, поєднує різні засоби і способи виконання (засоби музики, пластичного інтонування, візуального ряду тощо), застосовуючи набуті вміння художнього творення [9 МИО 2.2.1-1]</p>	<p>Переосмислення традицій в сучасному музичному світі</p> <p>Джаз. Рок-музика. Ремейк. Кавер.</p> <p>Етнотрадиції в сучасному житті</p> <p>Етномотиви в різних видах дизайну. Використання етномотивів в дизайні сучасного одягу. Ювелірне мистецтво.</p> <p>Синтетична лінія</p> <p>Музика, танець, та атрибути масових заходів та дійств народів світу.</p>	<p>ознайомлення з сучасними тенденціями розвитку музичних традицій; робота над визначенням особливостей створення ремейку та кавера; аналіз засобів музичної виразності джазової та рок-музики; сприймання та інтерпретація музики різних напрямків; ознайомлення з новим поглядом на роль етномотивів у сучасному дизайні; сприймання творів ювелірного мистецтва; знайомство з творчістю художників, що створювали та створюють ескізи ювелірних прикрас; дослідження елементів етніки в костюмах та атрибутах, що використовуються в масових заходах та дійствах народів світу;</p>

	<p>створює зображення під час експерименту з кольорами, лініями, формами тощо (графічні, живописні, пластичні, анімаційні, відео тощо) [9 МИО 2.2.1-2]</p> <p>пояснює свої бажання і можливості у творчості, розуміє власні сильні сторони, враховує свої досягнення під час самопрезентації [9 МИО 3.2.1-2]</p> <p>враховує власний досвід для досягнення якісного результату в спільній творчості [9 МИО 3.3.1-2]</p> <p>аналізує нові ідеї для сприйняття чи відхилення їх [9 МИО 3.3.1-6]</p>		<p>ознайомлення із сучасними тенденціями в дизайні одягу та використанні етномотивів у ньому; хорове та сольне виконання; вокальна та інструментальна імпровізація у джазовому чи роковому стилях; знайомство з виконавськими традиціями бразильського карнавалу; пластична імпровізація під музику самби; виконання ескізів сучасного одягу з використанням етномотивів; удосконалення навичок роботи різноманітними матеріалами в процесі створення зразків ювелірного мистецтва; порівняльний аналіз виконаних робіт; добір і використання інформаційних матеріалів для втілення художнього задуму; участь у групових і колективних творчих проєктах; презентація результатів власної творчості (спів, танцювальні рухи, виставки робіт);</p>
--	---	--	---

			обмін враженнями про емоційне сприйняття масових заходів та дійств народів світу; планування діяльності для реалізації поставлених завдань; орієнтування у джерелах інформації про мистецтво, вироблення вмінь визначати їх достовірність.
Тема 7. Мистецтво як образ майбутнього			
4	аналізує твір цілісно, зосереджується на деталях і пояснює їх роль у створенні художнього образу, керує своєю увагою [9 МИО 1.2.1-1] досліджує зв'язки, встановлює аналогії між художніми образами у творах різних видів мистецтва/різних авторів [9 МИО 1.2.2-1] наводить приклади синтезу мистецтв [9 МИО 1.2.2-2] розробляє сценографічне оформлення відповідно до сценічного/екранного образу [9 МИО 2.1.1-3]	Фантастичні образи в музиці Фантастичні персонажі і сюжети в різних музичних жанрах. Фантастичні образи в образотворчому мистецтві Фантастичні образи в абстрактному мистецтві. Футуродизайн. Синтетична лінія Кінофантастика та її різновиди.	обговорення особливостей використання засобів виразності різних видів мистецтв для відображення фантастичних персонажів та сюжетів; дослідження ролі виразності засобів музики у створенні кінообразу; сприймання та інтерпретація музичних творів у кіно; виокремлення елементів фантастичного у творах футуродизайну; знайомство з особливостями звукових ефектів при озвученні фантастичних фільмів;

	<p>застосовує різні прийоми, художні техніки, матеріали, формати, фактури, засоби дизайну, знання і уміння з інших освітніх галузей, свідомо враховує закони композиції для реалізації творчого задуму [9 МИО 2.1.1-2]</p> <p>цілісно представляє та обґрунтовує задум/ідею [9 МИО 3.2.1-1]</p> <p>продукує ідеї для реалізації проекту, ставить уточнювальні запитання для кращого розуміння інших осіб [9 МИО 3.3.1-5]</p> <p>працюючи в групі, бере відповідальність за спільний результат [9 МИО 3.3.1-7]</p> <p>називає та пояснює критерії оцінки достовірності інформації про мистецтво, зокрема в інформаційному просторі [9 МИО 4.2.1-1]</p>	<p>Костюми героїв та візуальні ефекти фантастичних фільмів.</p>	<p>дослідження ролі костюмів героїв та візуальних ефектів у створенні фантастичних образів в кіно; моделювання та імітація поведінки, характерних рухів, міміки, голосу фантастичних героїв, перетілення у них; хорове та сольне виконання; вокальна та інструментальна імпровізація; презентація творчо-експериментальних завдань; участь у пошуково-дослідницьких проектах з вивчення творчості українських митців/мисткинь; колективне обговорення вражень від сприймання музичних і візуальних образів фантастичного кіно, аргументоване пояснення власної думки; висловлення суджень про втілення ідейного задуму в творах абстрактного мистецтва, спілкування з</p>
--	--	---	---

			художниками-абстракціоністами та дизайнерами;
	Тема 8. Мистецтво на варті довкілля		
4	<p>виявляє стильові особливості твору мистецтва, наводить приклади із знайомих творів за стильовими ознаками [9 МИО 1.1.1-3]</p> <p>інтерпретує твори різних видів, жанрів, стилів (напрямів тощо) мистецтва, використовуючи власний досвід; зіставляє з іншими творами, опрацьованими раніше [9 МИО 1.2.1-2]</p> <p>порівнює художній образ і явища навколишнього середовища [9 МИО 1.2.2-3]</p> <p>наводить приклади зв'язків мистецтва з науковим знанням різних освітніх галузей [9 МИО 1.2.2-4]</p> <p>застосовує різні прийоми, художні техніки, матеріали, формати, фактури, засоби дизайну, знання і уміння з інших освітніх галузей, свідомо враховує закони композиції для реалізації творчого задуму [9 МИО 2.1.1-2]</p>	<p>Музика природи і техніка в музиці</p> <p>Звуки природи в музиці. Веснянки. Технічні винаходи для збагачення музичної мови.</p> <p>Позамузичні засоби у створенні музичного образу.</p> <p>Природа, техніка і мистецький образ</p> <p>Біоніка як джерело ідей для мистецтва. Сайт як віддзеркалення світу моїх захоплень.</p> <p>Апсайклінг</p> <p>Синтетична лінія</p> <p>Відеокліп. Роль кольору у створенні емоційного навантаження відеокліпу.</p>	<p>сприймання музичних творів, присвячених природним явищам;</p> <p>висловлення вражень про специфічну виразність позамузичних ефектів та прийомів;</p> <p>дослідження використання технічних винаходів для збагачення музичної мови;</p> <p>аналіз впливу природних форм та процесів на появу нових мистецьких явищ та об'єктів;</p> <p>знайомство з варіантами вторинного використання матеріалів у мистецтві;</p> <p>виявлення ролі кольору в процесі створення образів у відеокліпах;</p> <p>дослідження мистецької складової сайтів;</p> <p>вокально-хорова робота;</p> <p>експериментування з імітацією звучань навколишнього світу на інструментах,</p>

<p>обирає цифрові технології для втілення задуму, може поєднувати їх з іншими засобами [9 МИО 2.1.1-5]</p> <p>створює зображення під час експерименту з кольорами, лініями, формами тощо (графічні, живописні, пластичні, анімаційні, відео тощо) [9 МИО 2.2.1-2]</p> <p>бере участь у проєктній діяльності [9 МИО 2.3.2-2]</p> <p>оцінює свої сильні і слабкі сторони в мистецькій творчості, характеризує причини труднощів [9 МИО 3.1.1-2]</p> <p>продукує ідеї для реалізації проєкту, ставить уточнювальні запитання для кращого розуміння інших осіб [9 МИО 3.3.1-5]</p> <p>самостійно шукає і добирає аудіо-, відео-, ілюстративні і текстові матеріали з різних джерел, планує свою діяльність для реалізації поставленого завдання [9 МИО 4.1.1-2]</p>		<p>голосом, за допомогою цифрових інструментів; виконання заставки для сайту у цифрових додатках; добір аудіо- та відеоматеріалів для виконання творчого завдання; висловлення суджень про гуманне ставлення до природи; фіксація результатів спостережень за допомогою різних засобів; презентація власних спостережень у творах мистецтва; ознайомлення із особливостями будови та засобів виразності музичних відеокліпів; створення відеокліпу на екологічну тему; визначення типових помилок, планування роботи над ними; визначення способів удосконалення виконавської майстерності; участь у дискусіях про роль мистецтва у захисті та збереженні природи;</p>
---	--	--

			розвиток умінь виражати власний емоційний стан за допомогою художньої творчості; пошук та добір актуального матеріалу для роботи над твором, планування подальшої діяльності.
	Тема 9. Мистецька дипломатія		
4	<p>визначає окремі характерні ознаки певного стилю в новому для себе творі [9 МИО 1.1.1-4]</p> <p>виокремлює цінності, закладені у творі мистецтва, ідентифікує їх зрозумілість для себе [9 МИО 1.2.1-3]</p> <p>демонструє музичні, акторські та інші виконавські уміння для реалізації творчого задуму [9 МИО 2.1.1-1]</p> <p>застосовує різні прийоми, художні техніки, матеріали, формати, фактури, засоби дизайну, знання і уміння з інших освітніх галузей, свідомо враховує закони композиції для реалізації творчого задуму [9 МИО 2.1.1-2]</p> <p>створює зображення під час експерименту з кольорами,</p>	<p>Музика як символ</p> <p>Музичні твори – «візитівки» України». Образ «Гімну» в прочитанні українських композиторів.</p> <p>Символ у мистецтві</p> <p>Символ і знак в історії людства Тризуб. Геральдика. Медальєрне мистецтво</p> <p>Синтетична лінія</p> <p>Конкурси та фестивалі. «Червона рута». Євробачення. Логотипи фестивалів.</p>	<p>дослідження особливостей засобів музичної виразності Державного та Духовного Гімнів України;</p> <p>ознайомлення із жанровим різноманіттям музичних символів нашої держави;</p> <p>сприймання та інтерпретація сучасних прочитань образу головної пісні держави українськими композиторами;</p> <p>сприймання творів геральдичного та медальєрного мистецтва;</p> <p>дослідження технік та прийомів в медальєрному мистецтві;</p> <p>дослідження трансформацій форми тризуба як державного символу;</p>

	<p>лініями, формами тощо (графічні, живописні, пластичні, анімаційні, відео тощо) [9 МИО 2.2.1-2]</p> <p>бере участь у проєктній діяльності [9 МИО 2.3.2-2]</p> <p>пояснює причини своїх переживань від твору [9 МИО 3.4.1-2]</p> <p>пояснює знаки охорони авторського права, у чому полягає порушення авторських прав [9 МИО 4.3.1-1]</p>		<p>знайомство з креативним тлумаченням тризуба сучасними митцями; хорове виконання пісень-гімнів; вокальна та інструментальна імпровізація; створення авторських інтерпретацій творів геральдики; виконання зображення тризуба в техніках образотворчого мистецтва, засобами цифрового мистецтва та з використанням елементів стилізації; ознайомлення з особливостями проведення головних конкурсів та фестивалів національного значення, з сучасними технологіями на естраді; ознайомлення з поняттями «оригінал», «копія» та «підробка» в мистецтві; колективне створення геральдичних символів класу, школи, міста тощо; виконання медальєрних зображень у різних техніках; участь у творчих проєктах та шкільних мистецьких</p>
--	--	--	--

			заходах (фестивалі, флешмоби тощо) з використанням медіаресурсів; створення добірки аудіо- та відеопрезентацій; обговорення значення авторського права та дотримання його вимог у процесі художньої комунікації.
--	--	--	--

Прикінцева частина

Оцінювання. Вибір форм, змісту і способів поточного та підсумкового оцінювання результатів навчання здійснюється педагогічними працівниками закладу освіти залежно від дидактичної мети. Зважаючи на особливості змісту та види навчальної діяльності, передбачені модельною навчальною програмою «Мистецтво. 5-6 класи (інтегрований курс)», поточне та підсумкове оцінювання може здійснюватись із застосуванням таких основних форм і способів: **практичної**, зокрема шляхом виготовлення художніх виробів, виконання мистецьких творів, імпровізації, планування та реалізації проєктів тощо; **цифрової**, зокрема шляхом тестування в електронному форматі; **усної**, зокрема шляхом створення та виконання усних творів, індивідуального, групового та фронтального опитування.

